

Till Regeringen
(Socialdepartementet)

Pensionsmyndighetens budgetunderlag för åren 2011-2013

Datum 2010-02-24
Dok.bet.
Version 1.0
Dnr/Ref. VER 2010-29

Innehåll

1	Hemställen	7
1.1	Budgetåret 2010	7
	1.1.1 <i>Utgifter för pensioner</i>	7
	1.1.2 <i>Pensionsmyndighetens förvaltningskostnader</i>	7
1.2	Budgetåren 2011–2013	7
	1.2.1 <i>Krediter och låneram</i>	7
	1.2.2 <i>Avgifter</i>	7
	1.2.3 <i>Övrigt</i>	7
2	Pensionsmyndighetens verksamhet	9
2.1	Pensionsmyndighetens uppdrag	9
2.2	Organisation	9
2.3	Sju långsiktiga mål	10
	<i>Alltid rätt</i>	10
	<i>Alltid i tid</i>	10
	<i>Kundmöten som skapar värde</i>	11
	<i>Lätt att förstå hela pensionen och att göra medvetna val</i>	11
	<i>Drivande samarbetspartner</i>	11
	<i>Engagemang och goda prestationer</i>	11
	<i>Kostnadseffektiv verksamhet</i>	11
2.4	Strategier	11
2.5	Produktområden.....	12
2.6	Informationstjänster	13
2.7	Personligt möte	13
2.8	Kapitalförvaltning	13
2.9	Personal och kompetensförsörjning	13
2.10	Utvecklingsarbete	14
	2.10.1 <i>Effektiviserade ärendeprocesser</i>	14
	2.10.2 <i>Dataförsörjning</i>	14
	2.10.3 <i>Utvecklingsportföljen</i>	14
2.11	Tjänster tillhandahållna av Försäkringskassan	15
	<i>Administrativt stöd och service</i>	16
	<i>Utbetalningstjänster</i>	16
	<i>Personligt möte</i>	16
	<i>IT-tjänster</i>	16
	<i>Tjänster som avser fordringshantering</i>	16
3	Verksamhetens kostnader och investeringsmedel m.m.	16
3.1	Finansiering av Pensionsmyndighetens administration.....	16
3.2	Modell för fördelning av kostnader	17
3.3	Finansiering 2010	18
3.4	Tidigare lämnade prognosuppgifter	19
3.5	Verksamhetens inriktning och finansiering.....	19
	3.5.1 <i>Ärendehantering och utvecklingsprojekt</i>	19

3.5.2	<i>Långa handläggningstider och balanser</i>	20
3.5.3	<i>IT</i>	20
3.5.4	<i>Det lokala personliga mötets kostnader ökar jämfört med tidigare bedömning</i>	21
3.5.5	<i>Samlad bild över framtida Pension</i>	21
3.5.6	<i>Ärendeprognoser</i>	21
	Ålderspension	22
	Bostadstillägg till pensionärer samt äldreförsörjningsstöd	22
3.6	Slutsatser kring kostnaderna för pensionsmyndigheten	22
3.7	Verksamhetens kostnader	23
3.8	Utvecklingsbehov	23
3.9	Kostnader för IT-system	24
3.10	Kostnader för lokaler	24
3.11	Kostnader för samarbetet med Försäkringskassan	25
4	Finansiering	25
4.1	Förslag till anslagsram	25
4.2	Förslag till finansiering av förvaltningskostnader	26
4.3	Förslag till låneram	27
4.4	Förslag till kredit på räntekonto i Riksgälden (21 § budgetlagen)	27
	4.4.1 <i>Administrationskostnader</i>	28
	4.4.2 <i>Uppbyggnad av premiepensionssystemet</i>	28
	4.4.3 <i>Förslag till total räntekontokredit</i>	28
4.5	Anslagskredit på ramanslag	29
4.6	Särskild kredit för fondhandel (23 § budgetlagen)	29
4.7	Avgiftsuttag ur AP-fonderna och Premiepensionsfonderna	29
	4.7.1 <i>Kostnader för administration av premiepension</i>	30
	4.7.2 <i>Kostnader för administration av inkomst- och tilläggspension (AP-fonderna)</i>	30
	4.7.3 <i>Kostnader för vissa myndigheter som ersätts från AP-fonderna och Premiepensionsfonderna</i>	31

I separata dokument:

5 Försäkringsförmånerna – budgetförslag och långtidsbedömning

Bilaga 1 Sammanfattande tabeller över prognoserna

Bilaga 2 Utgifter inom socialförsäkringen m.m.

Bilaga 3 Månadsredovisning av prognoser för 2010

Bilaga 4 Jämförelse med den prognos som lämnades i januari 2010

Bilaga 5 Balanstal

Pensionsmyndighetens budgetunderlag för åren 2011 – 2013

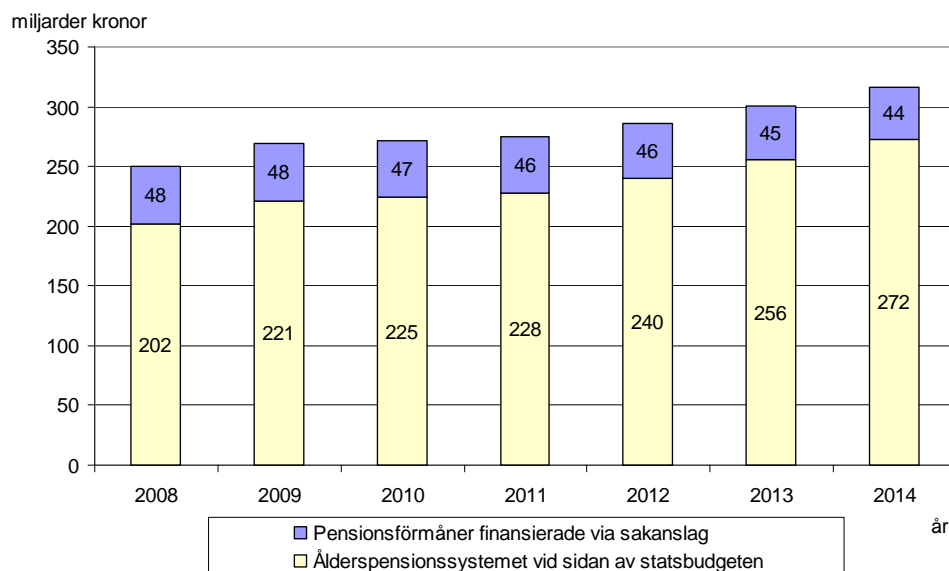
Pensionsmyndigheten överlämnar härmed budgetunderlag avseende perioden 2011 – 2013. Budgetunderlaget består av förslag till finansiering av Pensionsmyndighetens verksamhet, anslag som finansierar olika pensionsförmåner inom Pensionsmyndighetens ansvarsområde samt finansiering av ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten. Budgetunderlaget innefattar även prognoser för 2011 – 2014.

Sammanfattning

Utgifter för pensioner och pensionsrelaterade förmåner som Pensionsmyndigheten svarar för beräknas uppgå till ca 275 miljarder kronor 2011. Det motsvarar drygt 8 % av bruttonationalprodukten (BNP). Verksamhetens kostnader beräknas samma år uppgå till 1,373 miljarder kronor, vilket utgör 0,5 % av utgifterna för pensioner.

Utgifter för pensioner

I diagrammet nedan redovisas utgiftsutvecklingen från 2008-2014.

De totala utgifterna ökar från 251 miljarder kronor år 2008 till förväntade 317 miljarder kronor år 2014. Utgifterna ökar som en följd av fler ålderspensionärer och att pensionerna ökar nominellt.

Antalet 61-åringar som tog tidigt uttag minskade något från 2008 till 2009. Antalet som väntar med att ta ut ålderspensionen till efter 65 år fortsätter att öka. Det är dock än så länge färre personer som väljer sent än tidigt uttag av ålderspension även om skillnaden har minskat.

Från de antaganden som gjorts avseende balansindex beräknas följande förändringar för inkomstpensionerna (och tilläggs pensionerna efter 65 år):

Förändring av inkomstpensioner, procent

2010	2011	2012	2013	2014
-3,0	-3,1	+1,0	+2,3	+2,3

Andelen 65–66-åringar med bostadstillägg (BTP) har minskat under senare år. Det är en allt större andel som har ett yrkesliv med pensionsgrundande inkomst bakom sig. Därför är det en lägre andel av de nya pensionärerna som får bostadstillägg. Långsiktigt minskar antalet ålderspensionärer som får bostadstillägg. Det beror på att många pensionärer som får bostadstillägg är äldre ålderspensionärer och att nytillkomna ålderspensionärer har en högre medelpension.

Antalet personer som enbart hade äldreförsörjningsstöd och ingen pension var 3 300 år 2009. Antalet har varit relativt oförändrat under de senaste åren. Medelbeloppet för denna grupp var 6 800 kronor per månad.

Den genomsnittliga allmänna pensionen var 11 000 kronor per månad 2009. De som har bostadstillägg har också i genomsnitt ca 11 000 kronor per månad (allmän pension samt BTP). Därutöver tillkommer tjänstepension, privat pension samt andra inkomster.

Verksamhetens kostnader

Pensionsmyndigheten inrättades som ny myndighet den 1 januari 2010. Själva övergången till den nya organisationen har Pensionsmyndigheten klarat av väl och den framgången utgör grund för det fortsatta arbetet.

En av de viktigaste uppgifterna för Pensionsmyndigheten är att komma tillrätta med de långa handläggningstiderna inom pensionsadministrationen och öka tillgängligheten i kundservice. Pensionärerna ska få sina pengar i tid och det ska vara lätt att komma fram på telefon.

Under perioden 2011-2014 kommer det att ske en effektivisering inom ärendehantering bl.a. genom nationell styrning av processerna. Därutöver kommer ett antal utvecklingsprojekt att genomföras som i slutet av perioden kommer att kunna ge effektiviseringar. Besparingseffekterna är dock osäkra i detta tidiga skede av projekten.

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet ska bära sina egna kostnader. Det innebär att uttag görs från pensionsspararnas konton för att finansiera administrationen av inkomst-/tilläggs pension och premiepension. Övriga pensionsförmåner, som exempelvis garantipension och BTP, finansieras via anslag på statsbudgeten.

Pensionsmyndigheten anser att en omfördelning av de medel som erhållits för att finansiera verksamheten avseende 2010 måste göras. Uttaget från pensionsspararnas konton kan minska med 137,5 miljoner kronor och behovet av anslagsmedel ökar med samma belopp. Det beror på att mer rättvisande beräkningar nu kan göras när det gäller fördelning av verksamhetskostnader mellan inkomst-/tilläggs pension, premiepension och anslagsfinansierade förmåner än vad som kunde göras inför regeringens beslut om medelstilldelning. Denna omfördelning är nödvändig för att få överensstämmelse mellan å ena sidan korrekt fördelning av kostnader enligt gällande regler och å andra sidan finansieringen.

Förslag till inriktning i budgetunderlaget när det gäller verksamhetens kostnader är att kostnadsnivån ligger på samma nivå 2011 som 2010 för att successivt minska under 2012 och åren därefter, som en följd av genomförda effektiviseringar. Hänsyn har då

tagits till att kostnader under 2010 för bildandet av Pensionsmyndigheten bortfaller 2011 och det extra tillskottet för att inledningsvis möta ärendebalanser 2010 och 2011 bortfaller 2012.

Pensionsmyndigheten föreslår att möjligheten att Försäkringskassan sköter hantering av statlig fordran inom pensionsområdet utsträcks att även gälla 2012.

1 Hemställen

1.1 Budgetåret 2010

Mot bakgrund av de beräkningar som görs i budgetunderlaget föreslår Pensionsmyndigheten:

1.1.1 Utgifter för pensioner

att Pensionsmyndigheten beviljas tilläggsanslag för år 2010 avseende:

- Utgiftsområde 11.1:4, Äldreförsörjningsstöd med 38 miljoner kronor.

1.1.2 Pensionsmyndighetens förvaltningskostnader

att en omfördelning av erhållna medel för finansiering av verksamhetens kostnader för 2010 görs så att medel från AP-fonderna minskar med 22,5 miljoner kronor och att medel från premiepensionsfonderna minskar med 115 miljoner kronor samtidigt som anslagsmedlen (anslag 11.2:1) ökar med 137,5 miljoner kronor.

1.2 Budgetåren 2011–2013

Mot bakgrund av de beräkningar som görs i budgetunderlaget föreslår Pensionsmyndigheten:

att medel för pensioner och pensionsrelaterade förmåner samt för verksamhetens genomförande år 2011–2013 anvisas i enlighet med sammanställningen på sidan 8.

1.2.1 Krediter och låneram

Pensionsmyndigheten hemställer att regeringen

- beslutar om räntekontokredit på 1 253 miljoner kronor 2011
- beslutar om en låneram för investeringar om 190 miljoner kronor samt
- föreslår riksdagen att bemyndiga regeringen att besluta om kredit för fondhandeln på högst 9 000 miljoner kronor

1.2.2 Avgifter

att efterlevandepensionsavgiften sänks från och med år 2011 till 1,1 procent.

1.2.3 Övrigt

att den övergångslösning som gäller under 2010 och 2011 med innebörden att Pensionsmyndigheten överlämnar sitt beslut om återkrav till Försäkringskassan för fordringshantering, utsträcks till att omfatta även 2012.

Beräknat anslagsbehov för finansiering av Pensionsmyndighetens verksamhet samt för pensioner och pensionsrelaterade förmåner år 2011–2014.

För förvaltningsanslaget är beloppen uttryckta i 2010 års prisnivå, i övrigt löpande priser, 1000-tal kronor

	Pensions- myndighetens förslag till anslag 2011	Prognos 2012	Prognos 2013	Prognos 2014
Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom				
1:1 1:1.4	Garantipension till ålderspension	17 747 871	17 379 000	16 953 000
1:2 1:2.1	Efterlevandepensioner till vuxna	14 623 285	14 096 000	13 672 000
1:3 1:3.1	Bostadstillägg till pensionärer	7 302 000	7 197 000	6 985 000
1:4 1:4.1	Åldreförsörjningsstöd*	552 000	589 000	630 000
2:1 2:1.1	Pensionsmyndigheten	562 000	523 000	513 000
	Summa	40 787 156	39 784 000	38 753 000
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn				
1:5 1:5.2	Barnpension och efterlevandestöd för barn	987 674	917 000	905 000
1:7 1:7.2	Pensionsrätt för barnår	5 410 725	5 521 091	5 677 692
	Summa	6 398 399	6 438 091	6 582 692
	Totalt	47 185 555	46 222 091	45 335 692

*Förslaget till anslag för år 2011 förutsätter att tilläggsanslag beviljas 2010 i enlighet med hemställan.

Samverkan mellan Pensionsmyndigheten och de berörda fackliga organisationerna har skett före överlämnande av budgetunderlaget.

Budgetunderlaget har beslutats av Pensionsmyndighetens styrelse den 24 februari 2010. Deltagare har varit ordförande Bo Könberg samt ledamöterna Joachim Berner, Carl Gustav Fernlund, Tomas Landeström, Pär Nygren och generaldirektör Katrin Westling Palm.

Dessutom har chefen för juridikavdelningen Thomas Norling, chefen för ledningsstaben Annika Sundén samt Jan Andersson, Stefan Granbom och Hans Karlsson varit närvarande, de senare som föredragande.

Bo Könberg

Jan Andersson

2 Pensionsmyndighetens verksamhet

2.1 Pensionsmyndighetens uppdrag

Pensionsmyndigheten inrättades som ny myndighet den 1 januari 2010 och ska särskilt prioritera att övergången till den nya organisationen sker med minsta möjliga störning och att utbetalningar sker snabbt och rätt och att fondhandeln fungerar effektivt.

Administration och förvaltning av ålderspensionssystemet ska bedrivas med låga kostnader och till nytta för pensionärer och pensionssparare. Pensionsmyndigheten ska även säkerställa att dess kostnader för olika försäkringsområden finansieras genom rätt finansieringskälla.

Pensionärer och pensionssparare har förväntningar om framför allt enkelhet och förtroende. Många uppfattar idag pensioner som något svårt och komplicerat. Vi ska ändra på detta. Vi ska säkra att vi kan ge bra service till pensionssparare och pensionärer. Det ska vara enkelt att komma i kontakt med oss och få svar på sina frågor. Allt material från oss ska ge enkla och tydliga besked om vad som gäller. Vi ska förkorta våra handläggningstider, främst för utlandsärenden, återkrav och omprövningar. Alla pensionärer och pensionssparare ska kunna känna trygghet i att de förstår och kan förutse vad som gäller avseende just deras pension.

Pensionsmyndigheten har klarat av själva övergången till den nya organisationen väl och den framgången utgör grund för det fortsatta arbetet.

En av de viktigaste uppgifterna för Pensionsmyndigheten är att komma tillrätta med de långa handläggningstiderna inom pensionsadministrationen och öka tillgängligheten i kundservice. Pensionärerna ska få sina pengar i tid och det ska vara lätt att komma fram på telefon.

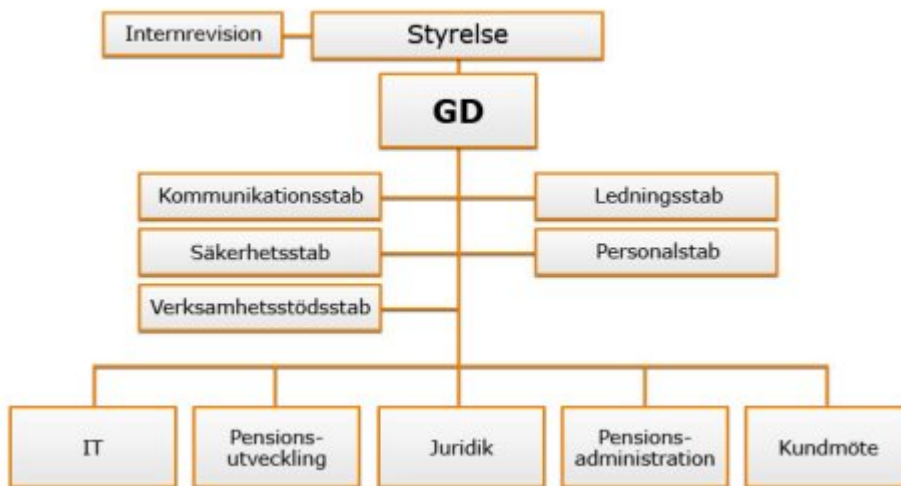
Vi konkretiserar vårt uppdrag i följande punkter:

- Rätt pension i rätt tid till alla pensionärer
- Möjlighet för pensionsspararna att förstå, förutse och kunna påverka hela sin pension
- Enkel, neutral och pålitlig hjälp till pensionssparare
- Pålitlig i fakta och analyser om pensioner till regeringen och andra intresserade
- Effektiv pensionsadministration till låg kostnad för alla pensionärer och pensionssparare.

2.2 Organisation

Myndigheten leds av en styrelse som är utsedd av regeringen. Styrelsens ordförande är Bo Könberg. Generaldirektör Katrin Westling-Palm ingår i styrelsen och leder det löpande arbetet i enlighet med styrelsens direktiv och riktlinjer.

Pensionsmyndigheten har cirka 950 anställda på åtta orter runt om i landet. Myndighetens ledning, generaldirektören och stabsfunktioner m.fl. finns i Stockholm. Organisationen består av fem staber: kommunikationsstab, säkerhetsstab, administrativt stöd, ledningsstab och personalstab samt fem avdelningar: IT, pensionsutveckling, juridik, pensionsadministration och kundmöte.

2.3 Sju långsiktiga mål

Alla medarbetare i Pensionsmyndigheten ska arbeta mot tydliga mål som baseras på vårt uppdrag och vår vision. Pensionsmyndigheten har formulerat sju verksamhetsmål som ska vara uppnådda till år 2013. Dessa beskrivs nedan.

De långsiktiga verksamhetsmålen samverkar för att de tillsammans ska leda till visionen att *"Vi gör pensioner enklare – för att alla ska kunna leva i nuet"*. Om vi uppfyller ett av målen leder det i allmänhet till att det blir enklare att även uppfylla de andra målen. Förtroendet för vår verksamhet ökar om vi fattar korrekta beslut, svarar i telefon i tid och ger service som är enkel och begriplig.

Alltid rätt

Vi ska alltid fatta rätt beslut i ett ärende och göra rätta utbetalningar till pensionsmottagarna. De fondbyten som genomförs inom ramen för premiepensionen ska vara rätt utförda. Uppgifter registrerade på individens konto ska vara korrekta. Pensionärer och Pensionssparare ska få rätt information. Vi ska tillämpa enhetlig rättstillämpning.

Alltid i tid

Beslut och handläggning sker alltid i tid. Utbetalningar görs alltid i tid. Fondbyten genomförs alltid inom uppsatta tidsramar. Information och service ges alltid i rätt tid till pensionärer och pensionssparare, t.ex. svarar vi alltid i telefon i tid. Statistik och analyser till uppdragsgivare och andra intresserade ges i rätt tid.

Kundmöten som skapar värde

Vi möter pensionärer och pensionssparare på deras villkor i alla kanaler, utifrån våra ekonomiska ramar och ambitioner.

Vi skapar enkla lösningar för pensionärer och pensionssparare. Ett ärende för en pensionär eller pensionssparare löses vid första kontakten.

Lätt att förstå hela pensionen och att göra medvetna val

Vi möter behoven från pensionärer och pensionssparare när det gäller kunskap och information kring pensioner. Informationsverksamheten bedrivs på ett effektivt sätt och den information vi ger om pensioner är neutral och objektiv. Vi ger en samlad bild av hela pensionen. Vi ökar tryggheten och förtroendet för pensionen genom kunskap och information.

Drivande samarbetspartner

Vi ska uppfattas som expert inom pensionsområdet bland allmänhet och andra pensionsaktörer. Vi driver på för att utveckla och effektivisera pensionssystemet. Vi driver debatt om pensioner och är en källa till kunskap. Vi belyser effekterna av förändringarna i pensionssystemet, både för samhället och för individen. Vi är en långsiktig samarbetspartner för pensionsaktörer.

Engagemang och goda prestationer

Vi har engagerade medarbetare med rätt kompetens. Alla medarbetare förstår sitt bidrag till helheten och deltar aktivt i myndighetens utveckling. Medarbetarna är attraktiva på arbetsmarknaden. Våra chefer har ett tydligt ledarskap och är högpresterande. Pensionsmyndigheten är en attraktiv arbetsplats och arbetsgivare.

Kostnadseffektiv verksamhet

Vi ska ge största möjliga nytta för pengarna och våra kostnader ska minska årligen.

2.4 Strategier

Pensionsmyndighetens strategier syftar till att ge styrning och vägledning i hur vi ska nå de långa målen och sträva efter visionen.

Vi har därför ett överordnat strategiskt fokus på kostnadseffektivitet och hög operationell effektivitet för att långsiktigt kunna möjliggöra en förflyttning av verksamhetens resurser från tidsmässigt omfattande hantering, datainsamling och administration till det i förväg genomtänkta mötet med pensionärer och pensionssparare samt till bättre styrning, analys, information och service och annat förbättringsarbete.

Vår strategiska inriktning har formulerats enligt följande:

- *fokus på hög effektivitet*

För att nå de långsiktiga målen alltid rätt, alltid i tid och kostnadseffektiv verksamhet ska fokus ligga på att skapa effektiva produktionsprocesser och låga styckkostnader. Vi fokuserar på långsiktiga förbättringar och kvalitet genom förenklingar och produktionsstyrning. Effektivisering av handläggningen ska uppnås utan att göra avkall på kvaliteten.

- *fokus på pensionärer och pensionssparare*

Vårt fokus ska ligga på att skapa en effektiv hantering av de stora informationsflödena så att vi kan fokusera på uppdelning av informationen efter målgrupper. Detta möjliggör såväl en satsning på dyrare kontaktvägar, t.ex. uppsökande verksamhet, där det behövs, som att vi kan skapa informationsmaterial och tjänster som ska präglas av enkelhet och användarvänlighet på pensionärens och pensionssparares villkor. Detta ska bidra till att vi når de långa målen att ha pensioner som är lätta att förstå så att medborgarna ska kunna göra medvetna val samt att myndigheten levererar kundmöten som skapar värde.

- *ledande specialist på pensionsområdet*

Strategiskt fokus ska ligga på att skapa en effektiv och standardiserad dataförsörjning för att frigöra resurser till analys och nytänkande. Vi gör det för att nå det långsiktiga målet om att bli en drivande samarbetspartner och för att bli en efterfrågad specialist på statistik och analys inom pensionsområdet.

2.5 Produktområden

Pensionsmyndigheten har tre stora produktområden ålderspension, bostadstillägg till pensionärer m.fl. (BTP) och efterlevandepension.

Inom samtliga områden kommer under perioden en effektiviserad ärendehantering genomföras bl.a. genom införande av nationell styrning och uppföljning av ärendeprocesserna. Flera utvecklingsprojekt kommer att bedrivas för att t.ex. kunna automatisera de vanligaste besluten och satsningar görs på funktionalitet för att elektroniskt hämta in behövlig information för att snabbare kunna fatta beslut.

Inom produktområdet BTP finns särskilda förhoppningar om att kunna genomföra föreslagna regelförenklingar.

Vidare kommer ett projekt avseende elektroniskt informationsutbyte av blanketter mellan EU:s medlemsländer att bedrivas. Projektets framgång är dock beroende av hur övriga medlemsländer hanterar sin IT-utveckling.

Inom premiepensionsområdet som redan i dag i princip är helt automatiserat kommer under perioden endast smärre förbättringar göras och då främst i gränssnittsfrågor inom IT-systemen.

Vad gäller information och övrigt stöd till pensionsspararna kommer självbetjäningsskanalerna att utvecklas under perioden. Utökade webbtjänster väntas ge effektiviseringar då färre serviceärenden behöver hanteras.

Sammanfattningsvis för perioden torde det innebära att relativt stora effektiviseringar kommer att uppstå inom ärendehantering. De finansiella konsekvenserna beskrivs närmare i avsnitt 3.

2.6 Informationstjänster

Utöver ovan beskrivna produktområden tillhandahåller Pensionsmyndigheten även olika former av tjänster. Exempel på informationstjänster är:

- Informera om framtida pension på **individnivå** och vad som påverkar den
- Informera om pensionssystemet och de pensioner och pensionsrelaterade förmåner som innefattas i pensionssystemet på **gruppnivå**
- Informera **samhället generellt** om pensionssystemet och de pensioner och pensionsrelaterade förmåner som innefattas i pensionssystemet

2.7 Personligt möte

Pensionsmyndigheten samarbetar med Försäkringskassan, Skatteverket och Arbetsförmedlingen kring servicekontor runt om i landet dit pensionärer och pensionssparare kan gå för personlig service. Det fysiska mötet kan vara förbokat, men gäller även personer som kommer in på servicekontoren utan att ha bokat tid.

2.8 Kapitalförvaltning

Kapitalförvaltningen inom Pensionsmyndigheten, som hanteras av Kammarkollegiet, avser:

- Traditionell försäkring för premiepension
- Tillfällig förvaltning av premiepension
- Frivillig pensionsförsäkring
- Sjömanspension

2.9 Personal och kompetensförsörjning

Den nya myndigheten ska vara en utvecklande arbetsplats med kompetenta och engagerade medarbetare. Arbetet med kompetensförsörjning ska bedrivas utifrån verksamhetens behov och också bidra till att skapa engagemang och delaktighet hos medarbetarna. Alla medarbetare bör ges förutsättningar att utvecklas i arbetet, att förstå sin roll i helheten och ges möjlighet till samverkan och dialog. Ledarskapet är ett viktigt nyckelord i detta arbete men också satsningar på en medveten medarbetarroll. Såväl chefer som medarbetare ska se sitt bidrag till verksamheten och se sin roll i skapandet av den gemensamma kulturen.

För att fortsatt effektivisera verksamheten ska bl. a. handläggningsprocesserna utvecklas. Detta kommer att leda till breddade roller inom handläggningen. För att klara detta behövs insatser göras inom såväl kompetensbreddning som kompetensväxling. Mot slutet av budgetperioden och med den inriktning som framgår av budgetunderlaget, finns det risker för en viss övertalighet, något som främst ska mötas genom kompetensbreddning och naturlig avgång. Vi har en åldersstruktur som gör att pensionsavgångarna blir relativt stora de kommande åren.

2.10 Utvecklingsarbete

2.10.1 Effektiviserade ärendeprocesser

Pensionsmyndigheten kommer under de kommande åren ha fokus i sitt utvecklingsarbete på att effektivisera de olika ärendeflödena som berör såväl pensionssparare och pensionärer som partners och den interna verksamheten.

2.10.2 Dataförsörjning

För att statistik- och utvärderingsverksamheten ska kunna bedrivas på ett bra sätt krävs en god dataförsörjning. Med dataförsörjning menas här processen att skapa data som är väl dokumenterade, systematiserade och förädlade för olika analysbehov och för framställning av statistik. Ett bra grundarbete effektiviserar produktionen. För närvarande är Försäkringskassans datalager Store den huvudsakliga källan för myndighetens statistik- och utvärderingsverksamhet. Processen bör också inriktas på att på sikt ersätta Store med en egen lösning, bl.a. av kostnadsskäl men även för att få en mer ändamålsenlig dataförsörjning.

2.10.3 Utvecklingsportföljen

Ett omfattande utvecklingsarbete kommer bedrivas inledningsvis. Detta beror till del på att myndigheten är nybildad och många rutiner och processer behöver utvecklas. Vi behöver också komma till rätta med de problem som finns avseende ärendebalanser och långa ledtider i handläggningen.

Pensionsmyndigheten berörs av flera lagstadgade krav och andra regeländringar som kräver relativt resurskrävande förändringar. Vår ambition är att samordna tvingande förändringar med utvecklingsbehov från verksamheten.

Tolv utvecklingsprojekt kommer att drivas med början 2010. De viktigaste projekten beskrivs nedan. Utvecklingsprojekten kommer i slutet av planeringsperioden att kunna ge effektiviseringar (se även avsnitt 3 nedan).

Reformeringen av premiepensionssystemet

Projektet startades 2009 som ett resultat av att PPM fått i uppdrag att genomföra förändringar i premiepensionssystemet. Lagstiftarens syfte är att förbättra avkastningen för icke-väljare genom att ersätta Premiesparfonden med en generationsfondsprofil samt att erbjuda en tjänst där pensionsspararna ges möjlighet att välja risknivå för sitt sparande, utan att behöva välja fonder. Prop. 2009/10:44 har överlämnats till riksdagen för behandling. Om den beslutas, ska lagen träda i kraft den 3 maj 2010. Premiesparfonden och Premievalsfonden ska avvecklas senast den 31 maj 2010.

EU förordning 883/2004

Förordningen träder ikraft 1 maj 2010. Projektet syftar till att genomföra nödvändiga anpassningar, att utbilda handläggarna och att etablera nya yrkesroller. Projektet kommer även att utvärdera och leverera ett gränssnitt för hur myndigheten ska utbyta information elektroniskt med andra medlemsländer via ärendehanteringssystemet. När elektroniskt utbyte väl fungerar från 2012 kommer pensionärer och pensionssparare att få beslut betydligt snabbare än idag.

Effektiviserad ärendehantering

Handläggningen av premiepension och inkomstpension är idag separerad. Projektet syftar till att skapa en sammanhållen handläggning av den allmänna pensionen med ett beslut till pensionärer och pensionssparare. Moment i handläggningen kommer att automatiseras för att pensionärer och pensionssparare ska få ett snabbare beslut. Beslutsbrev och ansökningsblanketter kommer att ses över och förenklas. Pensionärer och pensionssparare kommer att på sikt kunna följa sitt ärende på webben eller få bekräftelse via SMS.

BTP förenklingar

Projektet syftar till att genomföra en förenkling av ansökningsprocessen så att bostadstillägg beviljas tills vidare och pensionärer slipper ansöka årligen. Pensionsmyndigheten kommer istället att göra efterkontroller såväl automatiskt som manuellt. Förutom den kundnyttan kommer projektets resultat att leda till minskat antal felaktiga utbetalningar då mer information hämtas direkt från källan. När förenklingarna är genomförda innebär det också besparing inom administrationen.

Utökade webbtjänster

Projektet syftar till att förbättra och utveckla de tjänster som erbjuds på webben. Det mest prioriterade är att utveckla ansökan om ålderspension så att det ska gå att återkalla eller ändra nivån på sin pension. För bostadstillägg bör det utvecklas en guide för hur man ansöker och möjlighet att göra ansökan på webben. Övriga enklare tjänster som prioriteras högt av pensionärer och pensionssparare är att kunna höja skatteavdrag, ändra konto för utbetalning eller skaffa ett pensionärsintyg.

2K

Projektet syftar till att göra en fördjupad analys av effekter av projektet kompletterande kanaler (2K) samt utreda och analysera effekter av alternativa lösningar för att hantera de problem som uppstår till följd av den växande och oreglerade marknaden med informations- och förvaltningstjänster. (Uppdrag finns i regleringsbrevet.)

2.11 Tjänster tillhandahållna av Försäkringskassan

Det kommer att finnas ett behov av ett omfattande samarbete mellan Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan under överskådlig tid. Vissa samarbetsområden är nödvändiga för att Pensionsmyndighetens verksamhet överhuvudtaget ska fungera medan andra samarbeten ingås mer på frivillig basis eftersom det ger fördelar för båda parter.

Vissa grundläggande utgångspunkter är självklara för samarbetet eftersom det:

- Bygger på att det är två självständiga parter som samverkar med ömsesidigt förtroende för varandra,
- Leder till kostnadseffektiva lösningar för båda parter,
- Tar hänsyn till båda myndigheternas mål, uppdrag och utmaningar,
- Ska vara transparent och uppföljningsbart av båda parter och av externa intressenter.

De samarbetsområden som finns regleras genom separata överenskommelser för respektive område. I överenskommelserna avgränsas och specificeras tjänsteinnehållet för att underlätta uppföljning av tjänsteleverans, servicenivåer, kostnader och kvalitet. Av överenskommelserna framgår även roller, ansvarsfördelning och former för uppföljning och ändring av tjänsteinnehållet. Samarbetet mellan myndigheterna är för närvarande indelade i nedanstående områden.

Administrativt stöd och service

- Ekonomiadministrativa tjänster som hantering av fakturor m.m.
- Personaladministrativa tjänster som löneutbetalningar
- Internservice som vaktmästeri

Utbetalningstjänster

- Utbetalning av pensioner och pensionsrelaterade förmåner. Tjänsten innefattar redovisning och IT-stöd samt manuell hantering i samband med returer och lokala utbetalningar.

Personligt möte

- Pensionsmyndigheten kommer att nyttja Försäkringskassans kontorsnät för det personliga mötet.

IT-tjänster

- Drift och underhåll samt utveckling av IT-stöd för pensionsadministration.

Tjänster som avser fordringshantering

- Fordringshantering avseende de återkrav som Pensionsmyndigheten beslutar om. Tjänsten innefattar redovisning och IT-stöd.

Under 2010 och 2011 gäller övergångsvis att Pensionsmyndigheten ska överlämna ärenden om återkrav till Försäkringskassan för vidare handläggning efter det att Pensionsmyndigheten fattat beslut om återkrav. Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan bedömer att denna övergångslösning bör utsträckas till att omfatta även 2012 i syfte att möjliggöra utredning av konsekvenserna och IT-utvecklingsbehov för en varaktigt återkravshantering av pensionsförmånerna.

När det gäller samarbetet kring IT-utveckling förutsätter detta en mycket god samplanering från båda myndigheternas sida för att minska riskerna för resurs- och kapacitetskonflikter mellan myndigheternas respektive behov.

3 Verksamhetens kostnader och investeringsmedel m.m.

3.1 Finansiering av Pensionsmyndighetens administration

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet ska bära sina egna kostnader. Det innebär att uttag görs från pensionsspararnas konton för att finansiera administrationen av inkomst-

/tilläggs pension och premiepension. Övriga pensionsprodukter, såsom exempelvis garantipension och BTP, finansieras via anslag på statsbudgeten.

Så långt som möjligt belastar kostnader inom administrationen omgående rätt finansieringskälla eftersom kostnader ofta kan härledas direkt till en specifik pensionsprodukt via t.ex. tidredovisning. Kostnader som inte direkt kan föras mot rätt pensionsprodukt och finansiering fördelas efter framräknade fördelningsnycklar.

3.2 Modell för fördelning av kostnader

Nedan följer en kortfattad beskrivning av den modell för kostnadsfördelning som tillämpas 2010 av Pensionsmyndigheten.

Pensionsmyndigheten gör för varje budgetpost en bedömning av hur kostnaderna fördelas på finansieringskälla och huruvida kostnadsutfallet direkt kommer att kunna härledas till rätt finansieringskälla via t.ex. tidredovisning eller kontering av fakturor eller om kostnaderna är av karaktären samkostnader som ska fördelas via nycklar.

När det gäller direkt fördelade kostnader (särkostnader) ger genomgången av budgetposterna bl.a. följande:

- Antal handläggare som hanterar respektive försäkringsprodukt framgår av organisationsplanen och därmed kan beräknas hur deras lönekostnader kan komma att fördelas på finansieringskälla
- Kostnader som rör det orange kuvertet ska fördelas 10/60/30 (Anslag/AP-fonder/premiepension)
- Portokostnader avseende fondinformation ska helt belasta premiepension
- En uppskattning har gjorts av hur stor del av de IT-stöd som myndigheten själv svarar för driften av som avser de olika försäkringsprodukterna och därmed olika finansieringskällor.
- Kostnader för IT-stöd som Försäkringskassan tillhandahåller belastar de olika finansieringskällorna utifrån antal utbetalningar inom respektive område.

Sammantaget ger detta att ca 60 procent av myndighetens kostnader för 2010 förväntas bli fördelade direkt (särkostnader) på rätt finansieringskälla i samband med att de uppstår. Dessa 60 procent fördelar sig på finansieringskällorna med 40/42/18 (Anslag/AP-fonder/premiepension) enligt de beräkningar och förkalkyler som nu kan göras.

För att fördela de resterande 40 procenten av kostnaderna (som kan benämnas samkostnader) används 40/42/18 enligt ovan. Detta för att kostnadsfördelningen totalt ska spegla den bedrivna verksamheten på bästa sätt.

I verkligheten erhålls fördelningen av särkostnader (40/42/18 enligt förkalkyl) från det faktiska utfallet av de kostnader som fördelas direkt till rätt finansieringskälla. Detta innebär att procentsatserna kommer att variera något under året allt eftersom verkliga särkostnader blir tillgängliga i redovisningen i form av utfall. Kostnadsfördelning kommer att ske varje månad grundad på senast tillgängligt utfall. Det gäller såväl sär- som samkostnader.

3.3 Finansiering 2010

Pensionsmyndigheten har för 2010 erhållit anslagsmedel (i enlighet med regleringsbrevet) och ersättning från pensionsspararna via Första-Fjärde AP-fonderna och premiepensionsfonderna (enligt regeringsbeslut i december) vilket ger en total budget för administrationen på 1 518 000 000 kronor. Fördelning av dessa på de olika finansieringskällorna är:

Fördelning. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2010	Tilldelade medel
Anslag	457 500
AP-fonder	692 500
Premiepensionsfonder	368 000
Totalt	1 518 000

Både det totala beloppet och den inbördes fördelningen mellan finansieringskällorna motsvarar de uppgifter som PMU lämnade i sitt budgetunderlag i juni 2009, uppräknat med pris- och löneökningar till 2010 års penningvärde.

Arbetet med myndighetsbildningen har visat på nya fördelningsproportioner mellan de olika finansieringskällorna inom ramen för den totala administrationskostnaden. Aktuella beräkningar ger att premiepensionens andel av administrationskostnaderna (framförallt de myndighetsgemensamma kostnaderna) blir lägre när hanteringen sker inom en gemensam myndighet för hela pensionsadministrationen. Första-Fjärde AP-fondernas andel minskar även den. Omvänt får anslaget bära en större del av gemensamma kostnader i en mindre myndighet jämfört med vad fallet var för den pensionsrelaterade andelen av Försäkringskassans administration. I procent är kostnadsfördelningen mellan anslag, Första-Fjärde AP-fonderna och premiepensionsfonderna nu 40, 42 respektive 18 procent. Vid tiden för framtagandet av det förra budgetunderlaget gavs fördelningen 31, 44 och 25 procent vilket speglade kostnadsfördelningen av pensionsadministrationen inom Försäkringskassan och PPM under 2008. Det är fullt naturligt att de administrativa kostnaderna som ska bäras av premiepensionsspararna minskar då dessa tidigare fick bära en hel myndighets gemensamma kostnader, vilka nu fördelas på tre finansieringskällor. Omvänt förhåller det sig med den anslagsfinansierade delen som nu ska bära en tredjedel av de gemensamma kostnaderna. När verksamheten bedrevs hos Försäkringskassan fanns där ett stort antal försäkringsförmåner som var anslagsfinansierade och var och en skulle bära sin andel av gemensamma administrativa kostnader.

För 2010 beräknas fördelningen mellan de olika finansieringskällorna bli enligt nedanstående tabell.

Finansieringsöversikt 2010. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Tilldelade medel	Prognos 2010	Över-/underskott
Anslag	457 500	595 000	-137 500
AP-fonder	692 500	670 000	+22 500
Premiepensionsfonder	368 000	253 000	+115 000
Totalt	1 518 000	1 518 000	0

Pensionsmyndigheten begär en omfördelning av erhållna medel för finansiering av verksamhetens kostnader för 2010. Medel från AP-fonderna kan minska med 22,5 miljoner

kronor, medlen från premiepensionsfonderna kan minska med 115 miljoner kronor medan anslagsmedlen behöver öka med 137,5 miljoner kronor. Denna omfördelning är nödvändig för att få överensstämmelse mellan å ena sidan korrekt fördelning av kostnader enligt gällande regler och å andra sidan finansieringen.

3.4 Tidigare lämnade prognosuppgifter

I den prognos som Pensionsmyndigheten lämnade till regeringen den 18 januari har vi beskrivit minskade administrationskostnader för 2011 kopplat till att vi då inte har den engångskostnad för bildande av myndigheten som vi ska betala under 2010. För 2012 har vi prognostiserat ytterligare minskade kostnader eftersom vi då ser att vi ska ha kommit till rätta med de balanser som fanns i ärendehandläggningen vid bildandet av Pensionsmyndigheten. Prognosen i januari byggde i sin tur på det budgetunderlag som PMU lämnade till regeringen första gången i februari 2009 och i en reviderad version i juni.

Utöver ovan beskrivna kostnadsminskningar mellan åren har arbetet med internbudgeten och samarbetsavtalet med Försäkringskassan inneburit att kostnader för avskrivningar och räntor, både våra egna och de som följer med avtalet med Försäkringskassan, nu kunnat tydliggöras. Kostnaderna av engångskaraktär under 2010 har kompletterats med uppgifter avseende avvecklingsmyndigheten till den del finansiering sker via AP-fonderna och premiepensionsfonderna. Effekterna av de nya beräkningarna framgår av tabellen i avsnitt 4.2.

3.5 Verksamhetens inriktning och finansiering

En av de viktigaste uppgifterna under 2010 och 2011 för Pensionsmyndigheten är att komma tillrätta med långa handläggningstider inom pensionsadministrationen och öka tillgängligheten i kundservice. Därför prioriteras dessa områden.

Under perioden 2011-2013 sker en effektivisering inom ärendehantering bl.a. genom en nationell styrning av processerna. Därutöver kommer ett antal utvecklingsprojekt att genomföras som i slutet av planeringsperioden kommer att kunna ge effektiviseringar. Det råder dock fortfarande stor osäkerhet när det gäller de bakomliggande kalkylerna avseende besparingseffekterna.

3.5.1 Ärendehantering och utvecklingsprojekt

- Inom produktområdet ålderspension genomförs under perioden en effektiviserad ärendehantering genom en högre grad av processorientering. Bl. a. införs nationell styrning och uppföljning av ärendeprocesserna och en ytterligare koncentring inom delar av handläggningen utreds. Dessa insatser ger effektiviseringar som beräknas uppgå till 10 Mkr med början under 2010. Ett utvecklingsprojekt ska ge automatisering av de vanligaste besluten och en funktion för att elektroniskt hämta in behövlig information för att snabbare kunna fatta beslut. Dessa effekter beräknas komma att uppstå med början under 2012 och uppgå till ca 10 Mkr årligen.
- Beträffande produktområde bostadstillägg till pensionärer kan rationaliseringar inom ärendehantering identifieras genom en förbättrad styrning av processerna. Denna insats ger effektiviseringar som beräknas uppgå till 10 Mkr med början under 2010. Under perioden planeras även flera utvecklingsinsatser. Den ena avser möjlighet till ökad effektivisering genom att uppgifter från Skatteverket och

tjänstepensionsbolag tas in automatiskt. Den andra rör förenklingar som förutsätter föreslagen lagändring och som ska göra det möjligt att fatta BTP-beslut som löper tills vidare. Sammantaget bedöms effekterna av utvecklingsinsatserna uppgå till ca 30 Mkr per år med början 2012.

- Produktområdet efterlevandepension kan komma att omfattas av rationaliseringar i form av automatiserat utbyte av information och blanketter inom EU. Ett projekt avseende elektroniskt informationsutbyte mellan EU:s medlemsländer kommer att bedrivas. Projektets framgång är helt beroende av hur övriga medlemsländer hanterar sin IT-utveckling. Effektivitetsvinster kan uppstå tidigast 2013 och då beröra även produktområdet ålderspension.
- Inom premiepensionsområdet som redan i dag i princip är helt automatiserat kommer under perioden endast smärre förbättringar göras och då främst i gränssnittsfrågor inom IT-systemen.
- Vad gäller information och stöd till pensionärer och pensionssparare kommer självbetjäningsskanalerna att utvecklas under perioden. Utökade webbtjänster väntas ge effektiviseringar då färre serviceärenden behöver hanteras. Effektivisering beräknas till 2,5 mkr årligen med början under 2012.

3.5.2 Långa handläggningstider och balanser

För att bedöma de totala ekonomiska konsekvenserna av de effektiviseringar som beskrivs i föregående avsnitt och som på sikt leder till lägre kostnader, behöver bedömningen kompletteras med de områden som har behov av förstärkta resurser för att Pensionsmyndigheten ska kunna uppfylla de krav och förväntningar som ställs på den. Det rör främst om följande områden.

- Det finns övergångs- och övertagningsproblem i form av långa handläggningstider och stora ärendebalanser, främst rörande utlandsrelaterade ärenden, omprövningar och återkrav. Fokus ligger på att komma tillrätta med dessa problem under 2010 och 2011. Pensionärer och pensionssparare ska även snabbt kunna nå myndigheten per telefon.
- Sänkta pensioner har gett ett ökat inflöde av ansökningar om bostadstillägg.
- Frågor som rör pensioner väcker allt större uppmärksamhet vilket bland annat leder till stora samtalsvolymerna till kundservice.
- Nyttillkommande årskullar av pensionärer har arbetat i större omfattning utomlands vilket gör att pensionsärenden blir alltmer komplexa och tidskrävande.

3.5.3 IT

Omkring en tredjedel av de administrativa kostnaderna utgörs av IT-kostnader. Det är rimligt att ställa ett rationaliseringskrav på denna verksamhet då det inte funnits tid att utforma IT-stöden på ett optimalt sätt i samband med myndighetsbildningen.

Inledningsvis kommer denna anpassning att kräva extra resurser. Det är därför viktigt att frigjorda medel inom andra områden till att börja med kan föras till IT-området.

Kostnaderna för avskrivningar av immateriella anläggningstillgångar som består av IT-stöd för pensionshanteringen som Försäkringskassan tillhandahåller kommer under

2011 – 2013 att minska kraftigt då flera av IT-systemen successivt blir slutavskrivna. Samtidigt ökar Pensionsmyndighetens egna kostnader för avskrivningar av IT-stöd och driftkostnader, men det uppstår ändå en relativt stor nettoeffekt. Se tabell under avsnitt 3.9 nedan.

3.5.4 Det lokala personliga mötets kostnader ökar jämfört med tidigare bedömning

- Under en övergångsperiod erbjuder Pensionsmyndigheten även sina tjänster genom Försäkringskassans lokalkontor samt de samverkanskontor som drivs av Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.
- Högre kostnader för servicekontor än vad som beräknats. Nu beräknade kostnader är ändå mycket låga i förhållande till om vi skulle ha en egen kontorsstruktur för personliga möten.
- Möjliggöra fler personliga möten – snabbare kontakter, t.ex. erbjuda bokade möten inom 10 dagar.

Sammantaget ökar kostnaderna inom området preliminärt med 33 Mkr. Dessa har finansierats inom ramen för 2010 års budget.

3.5.5 Samlad bild över framtida Pension

Pensionsmyndigheten ska ge möjlighet för pensionsspararna att förstå, förutse och påverka hela sin pension. Idag är det svårt för de flesta pensionssparare att få svar på frågan hur stor den framtida pensionen förväntas bli. Det orange kuvertet innehåller enbart information om den allmänna pensionen men de allra flesta har även tjänstepension från sitt arbete. Det innebär att de kommer att få ytterligare 20-25 % i pension. För att pensionsspararna ska få en samlad bild över sin framtida pension måste kraven på tjänstepensionsbolagen öka. En bra start vore om arbetsgivarorganisationer och fackliga organisationer kunde ställa tydliga krav på sina leverantörer av tjänstepension att rapportera sina uppgifter till minpension.se.

Pensionsmyndigheten kommer inom ramen för sitt utökade informationsuppdrag att arbeta med dessa frågor och med minpension.se som en strategisk partner för att skapa en primärkälla för pensionsinformation. Ökade kostnader för insatserna måste rymmas inom myndighetens budget.

3.5.6 Ärendeprognoser

Det kan finnas anledning redovisa prognoser över utvecklingen av de ärenden som Pensionsmyndigheten har att handlägga för att bedöma om förändringar i ärendemängden påverkar de resurser som Pensionsmyndigheten behöver. Nedan redovisas antal beslut inom ålderspensionsområdet samt antal inkomna ärenden när det gäller bostadstillägg.

Ålderspension

Utfall och prognos av ärendevolymutveckling inom Ålderspension – antal beslut

	2008	2009*	2010*	2011*	2012*	2013*
Antal beslut totalt	174 364	197 500	209 800	203 000	199 900	198 100
Sverigebosatta	162 157	185 200	191 700	185 800	182 700	181 000
Utlandsboende	12 207	12 300	18 100	17 200	17 200	17 100

*Prognos

Det finns många olika slags ärenden vid handläggning av ålderspension. De olika ärendeslagen kan skilja sig mycket vad gäller handläggningstider och komplexitet. Även om antalet beslut prognostiseras att minska något efter 2010 innebär inte detta att bemanningen kan minskas. Prognosen är därför av begränsad användning vid till exempel bemanningsplanering. När det gäller antal beslut som rör utlandsbosatta förväntas dessa dock öka kraftigt mellan 2009 och 2010.

Bostadstillägg till pensionärer samt äldreförsörjningsstöd

Utfall och prognos för Bostadstillägg till pensionärer samt Äldreförsörjningsstöd

	2008	2009*	2010*	2011*	2012*	2013*
Antal inkomna ärenden	308 484	316 482	307 475	307 290	308 384	297 832

*Prognos

Den balansering inom pensionssystemet som genomförs år 2010 påverkar inkomstpension och tilläggspension. Balanseringen tillsammans med förändringen av inkomstindex har lett till en negativ följsamhetsindexering år 2010. Den inkomst som tas upp vid beräkningen av BTP sänks därmed. Av denna anledning beräknas något fler personer bli berättigade till BTP. Det har en höjande effekt på antalet inkomna ärenden för 2010.

Långsiktigt minskar antalet ålderspensionärer som får bostadstillägg. Det beror på att många pensionärer som får bostadstillägg är äldre ålderspensionärer och att nytillkomna ålderspensionärer har en högre medelpension. Antalet inkomna ärenden antas minska på längre sikt eftersom antalet förmånstagare beräknas minska. Som framgår av tabellen är förändringarna när det gäller inkomna ärenden relativt små. Det betyder att förändringarna inte har någon betydelse för de resurser som krävs för att handlägga bostadstillägg.

3.6 Slutsatser kring kostnaderna för pensionsmyndigheten

Frigjorda resurser från processerna kring ärendehantering (10+10 Mkr) kommer inledningsvis under 2010 och 2011 att behöva användas till de ökade kostnader som rör områdena långa handläggningstider, balanser, tillgänglighet, IT-anpassningar samt det utökade informationsuppdraget.

Under 2012 uppstår till följd av utvecklingsprojekt ytterligare effektiviseringar (10+30+2,5 Mkr) som används för att säkerställa korta handläggningstider och tillhandahålla god tillgänglighet.

Det är viktigt att betona att en försiktig bedömning har gjorts av när i tiden effekter av förbättrat IT-stöd och nytillkommet IT-stöd kan realiseras i form av låga kostnader. Erfarenheterna visar att det regelmässigt tar länge tid att realisera besparingar än vad som från början beräknas i olika projekt.

Kostnader för IT-stöd m.m. minskar under perioden med 23 Mkr 2011 och 45 Mkr 2013 huvudsakligen beroende på minskade avskrivningskostnader.

Sammanfattningsvis innebär detta för vårt förslag till inriktning i budgetunderlaget att vi bibehåller kostnadsnivån 2011 för att successivt minska den under 2012 och att därefter leverera ytterligare effektiviseringar.

Kostnader för Pensionsmyndigheten i budgetunderlaget:

- 2011** Kostnadsnivån från 2010 behålls. Den minskar dock med kostnaderna för myndighetsbildning och avveckling (118 + 10 Mkr) som måste bäras under 2010 samt på grund av att kostnaderna för avskrivningar minskar (23 Mkr)
- 2012** Kostnadsnivån minskar med ca 60 Mkr. Det motsvarar den tillfälliga förstärkningen som bortfaller 2012.
- 2013** Kostnaderna minskar som en följd av lägre kostnader för avskrivningar (45 Mkr)

3.7 Verksamhetens kostnader

Tabellen visar Pensionsmyndighetens kostnader för verksamheten inklusive kostnader för samarbetet med Försäkringskassan.

Verksamhetens totala kostnader. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

	2010	2011	2012	2013
	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Personalkostnader	537 100	537 100	477 100	477 100
Lokalkostnader	49 900	49 900	44 700	44 700
Övriga driftskostnader	251 123	246 693	261 709	277 774
Samarbete med Försäkringskassan	454 177	423 507	401 391	343 026
Lokala Servicekontor	71 000	71 000	71 000	71 000
Avskrivningar och räntor	42 400	44 664	55 128	51 872
Engångskostnader för bildande av myndigheten	119 000	0	0	0
Totalt	1 524 700	1 372 864	1 311 028	1 265 472

3.8 Utvecklingsbehov

Av tabellen framgår Pensionsmyndighetens beräknade investeringar i egna IT-system.

Utvecklingsbehov. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

Medelstyp	2010	2011	2012	2013
Investeringar i IT-system	50 000	60 000	70 000	80 000
Summa	50 000	60 000	70 000	80 000

När det gäller utveckling och anpassningar av de pensionsrelaterade IT-system där Försäkringskassan svarar för drift och förvaltning framgår dessa i tabellen i avsnitt 3.9.

3.9 Kostnader för IT-system

Kostnader för IT-system. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

Kostnad	2010	2011	2012	2013
Drift och underhåll	23 055	28 055	34 055	41 055
Avskrivningar	14 965	23 900	30 900	38 900
Räntor	1 861	2 483	3 165	3 887
Utvecklingskostnader som inte får lånefinansieras	5 000	6 000	7 000	8 000
IT-system hos Försäkringskassan (Drift & underhåll, avskrivningar, räntor, utveckling)	379 540	349 440	336 340	287 040
Varav avskrivningar för nyutveckling	0	9 000	18 000	27 000
Totalt	424 421	409 878	411 460	378 882

Den del av kostnaderna för utveckling av IT-system som inte får lånefinansieras bedöms utgöra 10 %.

3.10 Kostnader för lokaler

Kostnader för lokaler. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

Kostnad	2010	2011	2012	2013
Bundet i långtidskontrakt	49 900	49 900	49 900	44 700
Kontrakt som upphör			-8 200	
Nya kontrakt			3 000	
Nettoeffekt			-5 200	
Totalt	49 900	49 900	44 700	44 700

Kostnaden uppgående till 8,2 Mkr avseende bibehållet våningsplan på Regeringsgatan (PPM:s tidigare lokaler) bortfaller fr.o.m. 2012. Lokalerna används för IT-verksamheten. Organisation och behov av lokaler för IT-verksamheten utreds för närvarande och olika möjligheter övervägs som kan komma att sänka lokalkostnaderna tidigare än 2012. I tabellen har kostnader för ett alternativ med nytt kontrakt lagts in.

3.11 Kostnader för samarbetet med Försäkringskassan

Kostnader för tjänster som Försäkringskassan tillhandahåller. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

	2010	2011	2012	2013
Kostnader inkl. samkostnader	454 177	454 177	454 177	454 177
Varav avskrivningar och räntor	170 310	139 640	117 524	59 159
Avvikelse mot 2010		-30 670	-52 787	-111 151
<hr/>				
Kostnader inkl. samkostnader med justeringar för avskrivningar	454 177	423 507	401 391	343 026
<hr/>				
Tjänstesamverkan servicekontor	30 000	30 000	30 000	30 000
<hr/>				
Kostnader inkl. tjänstesamverkan	484 177	453 507	431 391	373 026

4 Finansiering

Verksamheten vid Pensionsmyndigheten finansieras genom anslag, avgifter från första – fjärde AP-fonderna och avgifter från Premiepensionsfonderna. En mindre del av verksamheten finansieras från övriga fonder och övriga avgiftsintäkter.

4.1 Förslag till anslagsram

Förslag till anslagsram. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

	2010	2011	2012	2013
Förvaltningsanslag	594 893	561 796	522 544	512 921
<hr/>				
Summa anslag	594 893	561 796	522 544	512 921

Anslagsramen ska täcka den del av administrationen som avser de anslagsfinansierade förmånerna, i huvudsak garantipension och bostadstillägg.

4.2 Förslag till finansiering av förvaltningskostnader

Finansiering av förvaltningskostnader. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

	2010	2011	2012	2013
	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Anslag				
Förvaltningsanslag	594 893	561 796	522 544	512 921
Avgiftsinkomster				
AP-fonderna	669 550	557 185	517 618	468 026
Premiepensionsfonderna	260 258	253 884	270 867	284 525
Summa	1 524 700	1 372 864	1 311 028	1 265 472
Övriga inkomster				
Avgifter för fondinformation	1 000	1 000	1 000	1 000
Övriga intäkter premiepension	5 200	5 200	5 200	5 200

Tabellen avser den del av anslag och avgiftsinkomster som ska täcka Pensionsmyndighetens egna löpande administrationskostnader inklusive kostnader för tjänster tillhandahållna av Försäkringskassan. Amorteringar och räntor på skulden för uppbyggnaden av premiepensionssystemet ingår inte, se tabell i avsnitt 4.4.2.

4.3 Förslag till låneram

Förslag till låneram. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

	2010	2011	2012	2013
IB lån i RGK				
Beräknad nyupplåning för investeringar				
Immateriella anläggningstillgångar	50 000	60 000	70 000	80 000
Materiella anläggningstillgångar	10 000	10 000	10 000	10 000
Beräknad amortering	39 000	48 800	51 800	47 800
Övertagande 2010-01-01	136 000			
UB lån i RGK	157 000	178 200	206 400	248 600
Beslutad/föreslagen låneram	170 000	190 000	210 000	260 000
Beräknad ränteutgift	3 400	2 864	3 328	4 072
Ränteantagande för nyupplåning		2%	2%	2%
<hr/>				
Finansiering av räntor och amortering				
Förvaltningsanslag	17 046	20 994	21 811	20 862
AP-fonderna	17 862	21 141	21 965	19 395
Premiepensionsfonderna	7 491	9 528	11 352	11 615
Summa	42 400	51 664	55 128	51 872

4.4 Förslag till kredit på räntekonto i Riksgälden (21 § budgetlagen)

Pensionsmyndigheten har behov av kredit på räntekonto i Riksgälden avseende medel för administration och för skulden för uppbyggnaden av premiepensionssystemet. För administrationen rör det dels medel från förvaltningsanslaget och från AP-fonderna som tillförs räntekontot med en tolfedel varje månad och dels medel från Premiepensionsfonderna som tillförs räntekontot i maj varje år. För förvaltningsanslag och AP-fondsmedel gör vi bedömningen att det behövs en räntekontokredit som uppgår till 10 % av medlen. För att finansiera premiepensionsdelen av administrationen fram till dess att avgiftsuttaget görs från premiepensionsspararnas konton i maj månad behövs ytterligare kredit motsvarande 5 månaders förvaltningskostnad för premiepensionen.

Till krediten avseende medel för administrationskostnader behövs en årlig kredit för skulden för uppbyggnaden av premiepensionssystemet fram till dess att skulden är återbetald 2018.

Förslag till kredit på räntekonto i Riksgälden framgår av tabellerna nedan.

4.4.1 Administrationskostnader

Förslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

	2010	2011	2012	2013
Behov av räntekontokredit avseende administrationskostnader				
Förvaltningsanslag (10 %)	59 489	56 180	52 254	51 292
AP-fonder (10 %)	66 955	55 718	51 762	46 803
Premiepensionsfonder (jan-maj)	108 441	105 785	112 861	118 552
Totalt	234 885	217 683	216 877	216 647
Beräknad ränteutgift	542	529	564	593

4.4.2 Uppbyggnad av premiepensionssystemet

Förslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

	2010	2011	2012	2013
Behov av räntekontokredit avseende skuld för uppbyggnaden av premiepensionssystemet				
IB Räntekontokredit	1 428 000	1 250 000	1 035 000	792 000
Beräknad nyupplåning	0	0	0	0
Beräknad amortering	178 000	215 000	243 000	110 000
UB	1 250 000	1 035 000	792 000	682 000
Beräknad ränteutgift	25 000	20 700	15 840	13 640

Skulden för uppbyggnaden av premiepensionssystemet ska amorteras på ett rättvist sätt mellan generationerna och vara återbetalad 2018. Som underlag för detta finns en modell där beräknade avgifter matchar kostnader och amorteringar. Storleken på de årliga amorteringarna är främst beroende på värdet på pensionsspararnas tillgångar.

4.4.3 Förslag till total räntekontokredit

Förslag total räntekontokredit. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

	2010	2011	2012	2013
Räntekontokredit	1 484 885	1 252 683	1 008 877	898 647
Summa	1 484 885	1 252 683	1 008 877	898 647

4.5 Anslagskredit på ramanslag

Pensionsmyndigheten ska lämna förslag till och motivera anslagskreditens storlek under de år budgetunderlaget avser. Pensionsmyndighetsutredningen föreslår en årlig anslagskredit motsvarande 3 % av förvaltningsanslaget.

Förslag till anslagskredit. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

	2010	2011	2012	2013
Anslagskredit	17 847	16 854	15 676	15 388
Summa	17 847	16 854	15 676	15 388

4.6 Särskild kredit för fondhandel (23 § budgetlagen)

För att klara likviditetsbehovet i fondhandeln behövs en särskild kredit. Bedömningen för 2010 är att krediten ska ligga kvar på 2009 års nivå, d.v.s. 9 000 mkr.

Under 2009 har krediten som mest utnyttjats under en enskild dag med ca 1 025 miljoner kronor.

Behovet av den särskilda krediten är beroende av antalet fondbyten, pensionsspararnas genomsnittliga behållning och i vilka fonder som handel sker. Behovet av kreditram har successivt ökat de senaste åren. Orsaken till detta är i första hand de s.k. förvaltningsföretag som kommit in på marknaden och vuxit i omfattning. Dessa förvaltningsföretag genomför ett stort antal fondbyten för pensionssparares räkning vid ett och samma tillfälle vilket medför stora belastningar på krediten.

Pensionsmyndigheten kommer inom ramen för uppdraget i regleringsbrevet, att utreda och analysera effekter av alternativa lösningar för att hantera de problem som uppstår till följd av den växande och oreglerade marknaden med informations- och förvaltartjänster, bl.a. att utreda åtgärder som t.ex. kan leda till ett minskat behov av så stora krediter som behövs för närvarande.

Särskild kredit för fondhandel. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

	2010	2011	2012	2013
Särskild kredit	9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Summa	9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000

4.7 Avgiftsuttag ur AP-fonderna och Premiepensionsfonderna

Enligt 1 kap. 2 § lagen (1998:647) om inkomstgrundad ålderspension ska avgiftsuttaget för den allmänna tilläggspensioneringen och den inkomstgrundade ålderspensionen finansiera såväl försäkringskostnaderna som deras förvaltning. Administrationskostnaderna för de myndigheter som arbetar med administrationen ersätts årligen med belopp som tas ur AP-fonderna och premiepensionsfonderna och beslutas av regeringen.

Pensionsmyndigheten har till uppgift att lämna förslag på ersättning till berörda myndigheter från AP-fonderna och premiepensionsfonderna. Berörda myndigheter är förutom Pensionsmyndigheten Kronofogden, Konjunkturinstitutet och Skatteverket.

Slutlig framställning om ersättning avseende 2011 ska vara regeringen tillhanda senast den 15 maj 2010.

4.7.1 Kostnader för administration av premiepension

Kostnader premiepension. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

	2010	2011	2012	2013
	Prognos	Beräknad	Beräknad	Beräknad
Utgifter				
Förvaltningskostnader	260 258	253 884	270 867	284 525
Amortering uppbygg. premiepensionssystemet	178 000	215 000	243 000	110 000
Ränteutgifter uppbygg. premiepensionssystemet	25 000	20 700	15 840	13 640
Administrativa ersättningar Skatteverket och Kronofogdemyndigheten	62 637	62 432	62 432	62 432
Summa utgifter	525 895	552 016	592 139	470 597
Finansiering				
Avgiftsuttag	519 695	545 816	585 939	464 397
Varav uttag för egna förvaltningskostnader	260 258	253 884	270 867	284 525
Övriga intäkter	6 200	6 200	6 200	6 200
Summa finansiering	525 895	552 016	592 139	470 597

Förvaltningskostnaderna bygger på beräkningar om att premiepensionens andel av Pensionsmyndighetens förvaltningskostnad utgör 18 % för 2010 för att därefter successivt öka i förhållande till övriga finansieringskällor de kommande åren under perioden.

Utgifter för investeringar (amorteringar, räntor och nyinvesteringar) ingår i tabellen i avsnitt 4.3. ovan.

4.7.2 Kostnader för administration av inkomst- och tilläggspension (AP-fonderna)

Beträffande Pensionsmyndigheten så avser uppgifterna i tabellerna nedan beräknade kostnader avseende administrationen. För Pensionsmyndighetens del regleras avgiftsuttaget mot kostnadsutfallet med två års förskjutning.

Kostnader för administration. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

	2010	2011	2012	2013
	Prognos	Beräknad	Beräknad	Beräknad
Pensionsmyndigheten	669 550	557 185	517 618	468 026
Skatteverket	384 956	388 324	388 324	388 324
Kronofogdemyndigheten	16 043	11 243	11 243	11 243
Konjunkturinstitutet	207	215	215	215
Summa	1 070 756	956 967	917 401	867 809

4.7.3 Kostnader för vissa myndigheter som ersätts från AP-fonderna och Premiepensionsfonderna

Kostnader vissa myndigheter. Beloppen anges i 1000-tal kronor i 2010 års prisnivå.

	2010	2011	2012	2013
	Beslutad	Beräknad	Beräknad	Beräknad
Pensionsmyndigheten	1 117 066	1 046 768	1 047 324	876 191
Varav AP-fonderna	627 287	557 185	517 618	468 026
Varav Premiepensionsfonderna	489 779	489 584	529 706	408 165
Skatteverket	445 087	449 000	449 000	449 000
Varav AP-fonderna	384 956	388 324	388 324	388 324
Varav Premiepensionsfonderna	60 131	60 676	60 676	60 676
Kronofogdemyndigheten	18 549	13 000	13 000	13 000
Varav AP-fonderna	16 043	11 243	11 243	11 243
Varav Premiepensionsfonderna	2 506	1 757	1 757	1 757
Konjunkturinstitutet	207	215	215	215
Varav AP-fonderna	207	215	215	215
Varav Premiepensionsfonderna	0	0	0	0

*För 2010 avser beloppet beslutad ersättning från Första-Fjärde AP-fonderna. 2011-2013 avser beloppen beräknad kostnad. Beslutad ersättning regleras mot kostnadsutfall med två års förskjutning.